

Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunit tapersernejarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut: Uunga siunnersuut Nunani allamiut pillugit inatsimmik allanngineq pillugu inatsisunik assigiinngitsunik aamma Schengenimi isumaqatigiissutip Danmarkimit ilannguffigineqarnera pillugu inatsimmik allanngineq pillugu inatsisunik assigiinngitsunik Kalaallit Nunaannut atuutilersitsineq pillugu peqqussut

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Siullermik Siumumiik Naalakkersuisut schengen pillugu suliaannut qujarusuppugut. Schengen konventioniuvoq EU iluani killeqanngittumik angalasinnaanermut isumaqatigiissut nunarsuarmi aginerpaaq.

Shengen visa- qaraanni nunamut ilaasortaasumut takornariatut, sulinermut atatillugu angalasoqarsinnaavoq immikkut akuersissuteqarnani ulluni 90- ini. Ullut 90- it sinnerlugit angalassaguit nunamut ilaasortaasumut, immikkut akersissummik pisariqassaait. Nunani ilaasortaaffiunngittuneeruit, immikkut akuersissummik qinnuteqaqqaarlutit tikeraarsinnaavutit, paasisutissallu aaliangersimasut tunniuteqaqartariaqassavatit. Nunat Schengen- imut ilaasortat nalunngilluakkagut soorlu Island, Danmark, Norge, EU- milu ilaasortat, ilaallu ilaasortaangikkaluit suleqatigiinnermut ilaapput.

Uani aalajagiiffissami Kunngip peqqussutaa nunanut allamiunut nutarternejassaaq siumoortumik iliuseqarneq naapertorlugu, tassalu mittarfittaassarsuit angallannerulernermik sunniuteqarnissaat naatsorsuutigalugu killeqarfimmi nakkutilliineq, atortorissaarutillu IT- kut atulersinnaanerintu tunngapput. Eqqaamassuarpullu naggueqatitta nunaat Schengenimut ilaanngillat, taamaasillunilu Inuit Kalaallit naggueqatitsinnut ikaaginnarsinnaanerput uani aaqqinneqanngilaq. Pingaarutilik suliaasaq Siumumiik aamma pingaartipparput, allaammi siulliunneqarnissaa neriutigisimangaluarparput.

Siumumiik pitsaaqutaasinnaasut nalilersoqqagut, soorlu ajornnannginnerusumik angalasinnaaneq Shengen iluani, aningaasarsiornikkut pitsaaqutaasinnaasut, soorlu takornariaqarnermi. Saniatigullu pinerluttulerinnermut tunngasut aammalu nakkutilliinerit.

Tamakkua saniatigut allamiunut inatsit aamma nutarternejassaaq inerteqqutaasumik iserniartut nakkutiginnerintu aammalu suliarortut nunanik allaniik sukateriffiginerisigut.

Naalakkersuisut naatsorsuutiginnigilaat annerusumik allaffissornikkut, aningaasatigullu sunniuteqapilussinnaaneranut, taamaattorli Siumumiik isumaqarput, suliaq una nuna allamiunut tunngasooq aamma Schengen konventioni Europap killeqarfianut tunngasorujussuummat, ataatsimiisitaliap sukumiisumik suliarisariaqaraa.

Qulaajarnejarsinnaasut Naalagaaffinngornissatsinnut innarliisinnaaneranut tunngasinnaapput aammalu Inuit visa- qarati Schengen- imiik nunatsinnut isaasinnaanngussappata sunnitipilooratarsinnaasut eqqumaffigeqqullugit. Nunarput inuttoorsuunngilaq, Shengenimiillu immikkut akuersissummik peqqaartariaarutissappata innuttaasunut qanoq sunniuteqarsinnaanera qulaajartariaqarpoq. Siunissaq

aamma eqqarsaatigisariaqarparput, tassami Naalagaaffinngorutta Shengenimiillu isaaginnartoqarsinnaanissat orniginarnerpaanesoq nalilersorneqartariaqarpoq, tassami innuttaasut sinnerlugit maani Inatsisartutut sulivugut, pingaaruteqarporlu aamma inuiaqatigiit isummersortinneqarnissaat. Aap GE tusarniaanermi akuersivoq, Air Greenland ilisimatinneqarsimavoq, kisianni annerusumik tusarniaanermi paasissutissaqanngilaq.

Siumumiik suliaq annertuujusoq nassuerutigissavarput, tassami EU- mi peqqussutitut tunngassuteqarmat aammalu inatsisepassuarnut innersuussilluni, taamaammallu ajornakusoorluni sukumiisumik qulaajaqqissaarnissaa. Tassami partiimi allaffissornitsinni tamakkua periarfissarinngilagut, eqqaaqqittariaqarlugulu aalajagiiffissat Kunngip peqqussutaai aammalu EU- mi peqqussutit suliarineqarnerini ataatsimiisitaliap sukumiisumik suliariumaaraat.

Aalajagiiffissaq ataatsimiisitaliamut susassaqtumut ingerlateqqipparput, qujaqqillutalu Naalakkersuisut siumoortumik isigalutik aaqqiiniarnerannut.

Kuno Fencker, Siumut.